

GAZETA LOSOWAŃ i HANDLOWA

MERKURY

DWUTYGODNIK

Warunki prenumeryaty.

W Krakowie:

Rocznie z dostawą do domu kor. 3.40
 Na prowincję " 3.60
 Do Król. Polskiego " 6.—
 Do innych państw europejskich " 7.—

Numer pojedynczy 20 hal.

Prenumeratę przyjmuje Administracja oraz Biuro dzienników pp. Hopcasa i Salomonowej w Krakowie, we Lwowie: Dom bankowy Schütza i Chajesa, plac Maryacki l. 7.

Redakcja i administracja w Krakowie, Rynek główny 5. Nr telefonu 854.

Wychodzi (bezpośrednio po każdym ważnym ciągnięciu) 2 i 16 każdego miesiąca.

z dokładnym wykazem bieżących ciągnięć losów, listów zastawnych i innych papierów wartościowych z dodatkiem corocznym: **Rocznik finansowy.**

Działy: ekonomiczny, handlowy, asekuracyjny i informacyjny.

Ogłoszenia po 15 hal. od wiersza, reklamy 40 hal. przyjmuje Administracja oraz Rudolf Mosse w Wiedniu (także w Berlinie, Wrocławiu, Hamburgu itd.)

Kraków

Rynek główny nr. 5 Nr. telefonu 354.

Kraków.

TREŚĆ:

Losy.

Losy węg. Bazylika 1
 Losy węgierskie czerwonego Krzyża 2
 Losy hr. Pappenheim 4

Listy zastawne.

5% listy hipot. gal. Banku hipot. prem. 1

4% listy zastawne Pierwszej Peszteńskiej Oczystej Kasy oszczędności 2

Obligacje.

4% listy zastawne węg. hipot. 3
 4% oblig. kom. centr. węg. Banku hipot. 3
 6% pożyczka hipot. Bułgarska I. emisji 3

Dział ekonomiczny.

Pojedynek Möller-Thyssen 3
 Parę uwag o naszym kupiectwie 5
 Wittgenstein i jego następcy 4
 Kronika handlowa 4
 Przegląd giełdowy 6
 Odpowiedzi redakcyi 6
 Sprawozdanie z targu zboż. na Kleparzu 7

Losy węgierskie Bazylika z r. 1886.

(Ungarische Dombau-Lose).

39. losowanie dnia 1 września 1904 r. w Budapeszcie.

(Telegram »Merkurego«).

A. Ciągnięcie premiowe.

Serya	Nr.	Koron	Serya	Nr.	Koron	Serya	Nr.	Koron
50	22	100	2039	76	100	5128	65	100
108	100	100	2483	24	1000	5309	51	100
211	35	100	2577	41	200	5435	38	100
353	7	50	3122	78	1000	5533	11	100
565	12	50	3286	91	100	5853	89	100
566	87	100	3657	2	50	5938	64	50
758	33	100	3662	16	50	5973	10	100
769	90	50	3764	68	50	6983	33	20000
826	43	50	3776	83	50	7013	74	50
1124	62	50	3926	62	50	7241	52	50
1247	61	100	4124	42	200	7393	79	100
1320	4	50	4186	15	50	7938	49	100
1338	26	50	4264	72	50	7941	49	50
1583	3	100	4700	85	100	7966	83	100
1701	27	100						

Powyższe wygrane wypłaca się począwszy od dnia 3 listopada 1904 z zatrzymaniem kuponu premiowego, los zaś sam, który musi być wyciągniętym w jednym z następnych ciągnięć amortyzacyjnych, zwraca się właścicielowi napowrót.

B. Ciągnięcie amortyzacyjne.

Wylosowano następujące serye: 226 1687 720 933 2111 219 858 3917 4139 331 871 934 5067 079 082 426 628 637 849 987 6058 324 653 678 700 813 856 7121 441 453 577.

2900 losów zawartych w powyższych 29 seryach wypłaca się począwszy od 1 listopada 1904 r. kwotą kor. 13.—, zwraca się zaś właścicielowi kuponu premii, który bierze udział we wszystkich następnych ciągnięciach premiiowych tak samo jak los.

Następne losowanie dnia 1 marca 1905 r.

Tabela wypłat powyższych wygranych w kor.

Wygr.	Pod. 20%	Netto	Wygr.	Pod. 20%	Netto
20000	2000	18000	100	10.—	90.—
2000	200	1800	50	5.—	45.—
1000	100	900	13	—	13.—
200	20	180			

Wykaz dawniej wylosowanych, a do wypłaty nieprzedłożonych wygranych, umieścimy w nast. numerze.

5% prem. listy hipot. gal. Banku hipot.

(5% prämirtte galizische Hypothekenbriefe).

43. losowanie dnia 30 sierpnia 1904 we Lwowie.

Serya A. po 200 kor.: 6 79 130 144 228 244 274 438 498 543 573 603 1116 117 499 646 717 923 2358 418 751 808 907 3034 049 061 238 526 573 655 698 938 944 986 4046 385 489 592 756 765 987 5437 526 655 6021 057 150 200 238 359 600 641 707 770 857 865 975 7333 342 344 434 549 558 767 936 955 8164 190 191 322 515 618 625 853 887 936 963 979 980 984 9197 219 230 239 286.

Serya B. po 1000 kor.: 78 131 148 149 335 521 607 750 1063 275 436 778 2062 122 124 175 238 304 312 353 477 658 826 830 3554 737 746 747 4215 259 750 821 845 970 5303 501 555 6006 092 251 310 350 382 403 461 464 477 482 535 543 571.

Serya C. po 2000 kor.: 16 248 256 518 554 701 718 845 914 1018 058 138 427 632 645 674 679 700

Do niniejszego numeru dołącza się prospekt firmy Teodor Konetzky w Stein.

838 2104 346 501 740 927 3249 372 510 565 792 862
 917 942 956 989 4117 245 252 262 381 535 694 712
 775 830 5030 042 586 746 787 848 6081 108 109 479
 606 757 787 7076 376 458 464 543 544 559 762 8088
 134 163 423 526 575 658 815 849 956.

Serya D. po 10.000 kor.: 78 114 287 380 564
 782 815.

Wypłata od 1 marca 1905 r. po 220 kor. za 200.

Wykaz dnia 29 lutego 1904 i poprzednio wylosowanych a w obiegu będących 5% premiiowanych listów hipotecznych.

Serya A. po 200 kor.: 3 34 67 129 208 234 236
 240 295 409 418 450 480 532 552 553 615 827 901
 1072 095 099 107 128 197 211 222 226 329 348 418
 451 557 564 581 630 720 731 733 866 944 2029 054
 070 193 275 325 391 423 442 458 467 534 593 637
 645 695 818 835 875 904 943 956 970 3009 067 076
 136 139 225 260 336 364 431 439 494 542 589 595
 663 673 705 706 727 755 778 805 844 872 974 4059
 099 244 295 305 319 327 332 384 396 455 472 571
 586 627 629 665 747 767 778 814 828 882 897 965
 5015 024 110 165 183 213 218 230 234 269 310 312
 375 452 487 564 568 584 587 633 691 715 766 767
 817 823 876 877 6015 074 109 112 117 122 154 182
 304 315 313 348 356 358 366 400 509 624 669 673
 713 875 896 911 912 940 7055 073 134 157 242 263
 317 348 416 419 432 444 689 719 792 825 864 894
 912 985998 8177 183 225 551 559 604 681 779 796
 798 801 811 859 873 875 884 904 944 945 949 964
 975 995 9004 006 013 075 077 085 108 110 113 114
 121 138 168 195 205 209 220 225 243 263 279 297
 301.

Serya B. po 1000 kor.: 7 48 73 107 197 236 287
 316 362 528 536 572 699 714 715 723 874 943 1072
 126 146 245 251 380 460 510 538 593 599 736 739
 832 927 943 2035 188 191 256 340 348 501 561 657
 675 689 716 763 781 866 928 996 3033 115 130 322
 598 669 814 840 893 898 989 4091 117 146 203 250
 266 279 378 430 441 462 490 543 545 628 820 894
 905 960 5151 214 235 294 295 340 517 529 638 663
 678 727 994 997 6069 149 163 235 243 389 390 455
 472 518 519 598 624 619.

Serya C. po 2000 kor.: 31 37 84 108 227 244 336
 348 600 658 677 770 859 917 952 1015 019 028 032
 053 147 320 405 460 598 636 726 740 777 876 909
 2067 182 184 339 386 396 560 581 687 724 726 822
 838 894 990 3160 170 243 359 458 647 669 760 859
 903 906 929 4004 028 156 157 304 554 721 841 928
 995 5009 113 115 215 229 285 314 339 397 467 490
 763 820 988 6245 279 286 305 365 403 416 527 549
 558 602 610 780 794 798 811 958 7012 148 378 446
 448 519 667 719 965 8000 030 055 357 482 497 508
 555 564 571 572 578 612 671 704 782 791 830 918
 942 953 972 990 9004 007 020 096 111 145 162 163
 165 218 225 282 286 287 310 312 314 315.

Serya D. po 10.000 kor.: 85 103 132 316 436 540
 649 663 724 726 781.

Losy węg czerw. Krzyża z r. 1883.

(Ungarische Kreuz-Lose v. J. 1883).

55. losowanie dnia 1 września 1904 r. w Budapeszcie.

(Telegram „Merkurego“).

A. Ciągnięcie premiiowe.

Serya	Nr.	Koron	Serya	Nr.	Koron	Serya	Nr.	Koron
100	95	100	2094	65	50	5526	17	50
441	92	100	2379	43	50	5681	44	50
462	92	100	2960	33	100	5716	60	20000
523	46	100	3015	16	50	6141	59	50
1034	43	1000	3297	21	50	6423	33	50
1185	09	100	3324	15	100	6476	53	100
1496	47	100	3913	56	100	6787	39	100
1499	21	100	4107	13	50	6792	48	50
1522	95	100	4171	75	50	6977	17	50
1534	86	100	4312	55	100	7230	64	50
1630	04	50	4423	87	100	7381	56	100
1716	71	50	4656	25	100	7767	53	50
1782	25	100	4670	24	100	7769	81	200
1948	27	50	4719	73	1000			
2040	95	200	4771	66	50			

Powyższe wygrane wypłaca się bez potrącenia od 1 października 1904 z zatrzymaniem kuponu premiiowego; los sam zaś, który musi być wylosowanym w następnych ciągnięciach amortyzacyjnych, zwraca się właścicielowi.

B. Ciągnięcie amortyzacyjne:

Wylosowano następujące 38 seryi: 265 407 428
 533 1248 474 590 597 907 969 2045 087 314 445
 521 741 3541 871 992 4187 631 799 5006 029 088
 242 705 971 6021 022 084 322 544 644 816 969
 7681 878.

3800 losów zawartych w powyższych 38 seryach wypłaca się począwszy od 1 października 1904 kwotą 15 kor.; zwraca się zaś właścicielowi kupon premiiowy, który bierze udział we wszystkich następnych ciągnięciach premiiowych, jak los.

Następne losowanie dnia 1 marca 1905.

Z poprzednich losowań niepodjęto:

Z ciągnięć amortyzacyjnych:

9 31 35 48 57 69 81 84 89 117 122 124 126 140
 154 157 158 172 204 213 215 223 226 228 229 234
 235 255 264 280 289 296 304 308 310 342 343 344
 354 362 373 379 381 396 432 438 441 445 447 448
 454 458 459 470 475 485 492 497 502 523 534 543
 544 565 568 580 602 605 615 623 626 651 659 665
 681 715 717 729 731 740 741 746 765 772 773 792
 794 803 807 823 828 837 845 858 860 864 891 918
 922 926 931 949 957 979 982 990 992 1005 008 015
 032 051 060 062 066 109 115 125 139 145 165 174
 191 193 207 222 228 230 237 241 244 249 250 283
 285 296 297 303 304 325 330 341 346 350 353 355
 380 389 396 399 408 419 423 433 434 437 449 456
 465 498 511 529 531 536 569 574 577 594 602 607

(Dok. nast.).

4% listy zast. Pierwszej Peszteńskiej Ojczyściej Kasy oszczędności.

(4% Pfandbriefe des ersten vaterländ. Sparkassa-Vereines).

20. ciągnięcie dnia 30 sierpnia 1904 r. w Budapeszcie

Po 10.000 kor. Nr.: 116 161 326 908 1169 427.

Po 5.000 kor. Nr.: 145 651 778 1368 2013 184
 394 396 465 504 674 782 3002 175 390..

ZLECENIA GIEŁDOWE -
 WYKONUJE POD NAJKORZYST-
 NIEJSZYMI WARUNKAMI
 KANT. WYMIANY BRACI EIBENSCHÜTZ, KRAKÓW.

Po 1.000 kor. Nr.: 73 106 158 172 491 500 1102
273 274 304 458 466 724 756 894 2446 554 661 807
853 3201 471 547 559 627 747 4024 216 477 559 817
5060 173 203 249 450 891 6194 722 738 7610 663
8196 746 9067 222 365 663 854 10333 400 448 567
703 764 11242 355 612 713 12086 581 602 629 721
732 13465 948 14189 557 698 838 948 985 15090 161
236 501 995 16066 280 364 17673 746 801 856 18034
136 508 19036 132 158 236 263 524 533 871 20411 704
780 966 21126 564 673 732 752909 945 22123 278
332 551 644 856 977 23054 055 24047 072 162 25125
439 677 26100 355 589 27060 143 604 651 950 28139
465 715 841 29279 535 555 837 943 30148 194 783
31018 126 349 971 32007 276 524 33196 648 695 736
34203 245 895 985 35041 742 977 36319 336 580
37140 529 536.

Po 200 kor. Nr.: 69 280 414 506 508 687 725
815 1971 2069 490 561 573 581 622 716 3150 245
698 720 4586 592 659 5142 944 953 6197 414 534
7266 618 8019 155 358 745 928 946 9082 112 165
309 389 506 512 10546 739 762 806 11003 155 315
437 895 996 12371 376 528 540 745 13109 395 844
14123 635 836 923 15642 722 16401 957 17037 066
280 974 18231 319 377 950 19179 236 392 682 766
880 898 973 20202.

Wypłata od 1 marca 1905 r.

Losy hr. Pappenheim 7 guld.

Gräflich Pappenheimer 7 Gulden Lose.

56. losowanie seryi d. 1 sierpnia 1904 w Pappenheim.

Wylosowano następujące 149 seryi: 114 117 140
149 172 177 199 234 301 391 465 512 728 737 750
896 987 1008 106 183 228 347 355 423 424 494 653
654 757 774 775 819 826 867 893 917 939 952 2022
027 098 107 143 212 306 360 384 434 475 506 540
590 602 616 645646 784 3049 066 125 136 179 209
213 224 245 448 469 545 587 638 650 707 716 756
840 868 869 939 4007 018 079 100 159 160 196 218
242 307 382 601 751 763 767 782 794 900 903 915
941 953 5000 057 059 103 132 157 170 207 245 274
404 474 493 495 525 546 767 772 780 841 862 873
916 992 999 6024 166 206 213 304 419 483 485 533
611 637 643 690 749 840 884 904 917 974 7026 048
050 063.

Ciągnięcie wygranych odbyło się 1 września 1904 r.

4% listy zast. węgierskiego Banku hipotecznego.

4% Ungarische Hypothekenbank - Comm.-Schuldversch.

9. losowanie 1. sierpnia 1904 w Budapeszcie.

Po 10.000 K. Nr.: 109 345 520.

Po 2.000 K. Nr.: 184 277 449 469 1029 254 526
597 2052 248 263 403 492 578 733 3572 4082 266
5215 243 707 716.

Po 1.000 K. Nr.: 97 198 270 307 448 629 906.

Po 200 K. Nr.: 190 212 258 353 426 521 723
802 1071 444 598 625 636 808 818 871 2183 353 438
582 584 639 856 965 969 3053 278.

Wypłata 1. lutego 1905 r.

6% pożyczka hyp. Bułgarska I. em. z r. 1889.

(6% Bulgar. Hypothekar Obl. I. Em. v. J. 1889.)

30. ciągnięcie dnia 19 sierpnia 1904 r. w Zofii.

541—50 1031—40 2101—10 2631—40 3121—30
4891—900 6421—30 6991—7000 8271—80 9551—60

9881—90 10681—90 11161—70 12171—80 14241—50
14971—80 14981—90 15491—500 16201—10 16261—
70 18401—10 19221—30 19621—30 20791—800 22091
—100 22951—60 23211—20 24281—90 24701—10
24781—90 25401—10 28521—30 29821—30 31141—
50 33131—40 33741—50 34061—70 34301—10 34501
—10 35391—400 35521—30 35661—70 36091—100
38731—40 39031—40 39111—20 39211—20 40281—90
40711—20 41781—90 42831—40 43181—90 44691—
700 46971—80 49011—20 49831—40 49881—90 50211
—20 50421—30 51301—10 51991—200 52471—80
55291—300 55951—60 56881—90 57221—30 58501
—10 58951—60 59371—80 59531—40 59601—10.

Wypłata od 1 października 1904 r.

4% Oblig. komun. Centr. Banku hip. Kas oszcz.

4% Kommunal-Obligationen der Central-Hypothekenbank
ungar. Sparkassen.

11. ciągnięcie 31 lipca 1904 w Budapeszcie.

Po 1000 K. Nr.: 271 658 661 669 735 784 931
1139 522 529 2097 100 521 601 3241.

Po 500 K. Nr.: 42 77 282 338 517 527 607 705
820 824 829 1034 083 165 199 267 268 332.

Po 200 K. Nr.: 272 447 448 524 578 731 784
827 838 890 896 909 931 1040 126 151 191 298 427
434 529 637 672 693.

Po 100 K. Nr.: 30 52 76 107 132 167 205 226
228 249.

Wypłata 1. listopada 1904 r.

Pojedynek Möller-Thyssen.

Sprawa upaństwowienia Tow. akc. kopalni węgla „Hibernia“, przedstawia się jako pojedynek między pruskim ministrem handlu Möllem, a największym przemysłowcem niemieckim Thyssenem. Utworzenie syndykatu węglowego, które było dziełem Thyssena, było rządowi jako największemu konsumentowi węgla, niewygodne. Chcąc więc mieć w syndykacie decydujący głos, zakupił rząd potajemnie za 19 milionów marek akcji Tow. Hibernia i następnie wystąpił z projektem upaństwowienia tego towarzystwa, należącego do jednego z największych. Thyssen rozpoczął z tego powodu szaloną agitację przeciw upaństwowieniu i udało mu się zebrać tyle akcji, ażeby uniemożliwić upaństwowienie Hibernii. Thyssen postąpił jeszcze dalej. Za jego inicjatywą nastąpiła fuzja trzech największych towarzystw Gelsenkirchen, Schalke i Rote Erde. Dlatego też rząd nie może ani upaństwić tych przedsiębiorstw, gdyż jest to połączenie kopalni węgla z hutami żelaznymi, ani wystąpić przeciw syndykatowi, towarzystwa fuzyonowane bowiem mogą się obejść bez syndykatu. Wynik tych zapasów między rządem a wielkim przemysłem oczekiwany jest w kołach finansowych z wielkim zainteresowaniem.

Zarówno Möller jak i Thyssen nie pochodzą z bogatych rodziców i wszystko zawdzięczają własnej pracy. Obaj pochodzą z Westfalii. Möller był przemysłowcem, pracował jednak ciągle dla dobra ogółu, a nareszcie został ministrem handlu. Thyssen oglądał się tylko na własne interesa, okazał się zarówno dobrym przemysłowcem jak i finansistą, tak iż po dziesięcioletniej usilnej pracy jest największym przemysłowcem i najbogatszym w Niemczech.

Dla bezstronnych, akcja rządu pruskiego jest nienaganą. Węgiel jest artykułem niezbędnym zarówno w gospodarstwie jak i w przemyśle. Sztuczne podwyższenie cen tego artykułu jest więc dla ogółu szkodliwym. Znając swych przeciwników, rząd nie mógł otwarcie wystąpić z swoją propozycją, gdyż interesowani staraliby się przeszkodzić zamiarom rządu. Kupując więc bez wielkiego rozgłosu akcje, rząd postąpił racjonalnie.

Wittgenstein i jego następcy.

Królem austriackiego przemysłu żelaznego, był bezspornie p. Karol Wittgenstein. On zreorganizował z gruntu cały przemysł żelazny i przedsiębiorstwa grożące ruiną uczynił intratnymi. Wittgenstein nie miał zawodowego wykształcenia, mieszkał przez szereg lat w Ameryce, gdzie jak głoszą, był przez jakiś czas kelnerem. Pierwszym jego interesem w Austrii było kupno za marną kwotę walcowni w Cieplicach od braci Guttmanów. W walcowni rozpoczął konkurować z praskim towarzystwem przemysłu żelaznego, które się z braku innej drogi zdecydowało nabyć od niego walcownię. Cenę ustanowiono na 4.4 mil. koron, płatną w nowych akcyach praskiego towarzystwa. Akcje te przedstawiały 12 lat później wartość 32 mil. koron. Równocześnie został Wittgenstein centralnym dyrektorem praskiego towarzystwa żelaznego, a akwizycja ta okazała się cenniejszą dla towarzystwa, niż walcownia cieplicka.

Wittgenstein zawarł jeszcze kilka podobnych interesów. On kupował wtedy, kiedy wszyscy sprzedawali, a sprzedawał, kiedy wszyscy kupowali. Bontoux założył czeskie towarzystwo montanistyczne z kapitałem 8.6 mil. koron. Po krachu kupił Wittgenstein wszystkie akcje za kilkakroć tysięcy koron, a akcje te sprzedał w r. 1900 za 40 mil. koron. Ostatnią większą transakcją Wittgensteina była reorganizacja towarzystwa Alpine. Po wybuchu wojny turecko-greckiej, zakupił Wittgenstein kilkadziesiąt tysięcy sztuk akcji po kursie 140 do 180 kor. Akcje te wówczas uważane były jako nonvaleurs. Huty tow. dawniej zaniedbane i zadłużone należą dziś dzięki Wittgensteinowi pod względem technicznym do pierwszych na świecie, a dywidenda akcyonaryusza wynosi już 8 $\frac{1}{2}$ %. Po sanacji tow. Alpine Wittgenstein wycofał się z zajmowanych urzędów i wybrał się w podróż naokoło świata. Podczas jego nieobecności sprzedał jego przyjaciel Feilchenfeld większą część Alpinów po 600 koron za sztukę. Wittgenstein nigdy nie gonił za zaszczytami lub za tytułami, nie był zazdrosny i w tym duchu wychował cały szereg zdolnych i sumiennych przemysłowców, kierujących dziś przemysłem żelaznym. Są to pp. Kestranek Kerpeli, Günther, i inni. Kilka tygodni temu Zakład kredytowy, który nie należał do przyjaciół powyższych przemysłowców, zaangażował pana Günthera celem wyratowania zatopionych milionów w przedsiębiorstwach Skody.

Od kilku lat kierownicy przemysłu żelaznego mają swój własny bank. Jest nim dolno-austriackie towarzystwo eskontowe, które posiada także wszystkie akcje czeskiego towarzystwa eskontowego. Kierownikiem banku jest zdolny, ale nie bardzo skrupulatny p. Feilchenfeld. Bank ten ma bardzo dobrą tradycję, kierowany był zawsze sumiennie i solidnie. Na razie nowe kierownictwo okazało się również dobrem i spodziewają się, iż bank i nadal nie wda się w spekulacje.

Kronika handlowa.

Węgierskie losy Elżbiety. Układ między rządem a bankami o objęcie nowych losów Elżbiety został już podpisany. Nowa loterya składa się z 600.000 losów po 5 koron, czyli łącznie 3 miliony koron. Konsorcjum bankowe, które objęło nowe losy składa w kasie państwowej 2.2 miliony koron, natomiast obowiązuje się rząd wypłacać wszystkie wygrane. Plan gry jest następujący. W pierwszych pięciu latach przeznaczono na amortyzację rocznie 173.000 koron, od 6 do 10 roku rocznie 95.000

koron, od 11 do 20 roku rocznie 55.000 koron i t. d. Pierwsza główna wygrana będzie 100.000 koron. Celem loteryi jest urządzenie względnie rozszerzenie sanatoryjów dla suchotników. Banki zobowiązały się dać połowę czystego zysku budapeszteńskiemu sanatorium. Zysk ten jest wcale pokaźny. Przy objęciu al pari (5 kor.) pozostanie bankom zysk 852.000 kor., oprócz tego zarobią na każdym losie 2 kor., gdyż cena subskrypcyjna wynosić będzie 7 do 8 koron.

Subskrypcya odbędzie się w pierwszych dniach października b. r. W Austrii losy te nie są dozwolone.

Bank dla Tyrolu i Przedarluii z siedzibą w Innsbrucku i filią w Bregencyi, rozpoczął swoje czynności 16 sierpnia b. r.

Wystawa przemysłu metalowego. Dnia 21 sierpnia otwarto w Krakowie pierwszą krajową wystawę przemysłu metalowego, mającą za cel zgrupowanie wszystkich wyrobów przemysłu metalowego, w Galicyi, ażeby społeczeństwo mogło się przekonać o jakości i źródłach wyrobów krajowych.

Wystawa nosi miano: „O własnych siłach“, gdyż inicjatywa wyszła od tego stowarzyszenia. Komitet wywiązał się z zadania bardzo dobrze. Wystawa przedstawia się okazale i odpowiada zupełnie swemu założeniu.

Do największych wystawców należą: warsztaty kolejowe, Józef Górecki, L. Zieleniewski i szkoły zawodowe w kraju.

Nowa pożyczka bułgarska. Rząd bułgarski postanowił znów zaciągnąć nową pożyczkę, a to w wysokości 100 milionów franków. Pośrednicy bułgarscy wyjechali już do Paryża, celem zawiązania negocjacji z bankami francuskimi.

Ostatnia pożyczka 5 $\frac{1}{2}$ % bułgarska w sumie 106 mil. była przyjętą w lipcu 1902, przez syndykat francuski i zagwarantowaną podatkiem tytoniowym. Pożyczka ta notowana jest także na giełdzie wiedeńskiej. Rząd bułgarski zobowiązał się wówczas nie zaciągnąć żadnej nowej pożyczki przed upływem dwóch lat. Ten termin skończył się właśnie 16 lipca b. r. Jak widzimy, rząd bułgarski bardzo lubi punktualność. Wtedy już dla znających stosunki finansowe bułgarskie, nie było żadnej wątpliwości, iż skoro tylko upłyną zastrzeżone dwa lata, rząd starać się będzie o nową pożyczkę.

Oświetlenie elektryczne w Łodzi. Firma Siemens i Halske, zobowiązała się urządzić stację elektryczną w Łodzi w przeciągu dwóch lat. Termin ten minął, a budowa nie była ukończoną. Z tego powodu gmina skonfiskowała kaucję firmy w kwocie 50.000 rubli. Wskutek zażalenia firmy, generał gubernator warszawski, zniósł uchwałę gminy i udzielił firmie kilkumiesięczną prolongatę do ukończenia budowy.

Przemysł tekstylny w Bielsku cierpi bardzo z powodu braku wody. Kilka fabryk było zmuszonych zupełnie zaniechać pracy. Dotychczas 500 robotników jest bez pracy.

Z powodu złych urodzajów ceny wszystkich produktów, jak nam donoszą z Węgier, nadzwyczajnie poszły w górę. Jarzyn trudno wogóle dostać, cena kartofli jest w handlu hurtownym o 300, w detalicznym o 600 (!) procent wyższą od cen zeszłorocznych. Producenci mleka podwyższyli również ceny o 40 do 50 procent, a nawet mąka, mimo dość dobrego urodzaju pszenicy i żyta podrożała o 70 do 80 procent. W większych gminach zamierzają urządzić publiczne piekarnie i koncentrować sprzedaż żywności w rękach gminy. Żądają również zniesienia cła importowego

S. Katzner, Kraków

ulica Sławkowska 2

Zakład spedycyjny i przewozu mebli

własnymi wozami patentowanymi w miejscu, koleją i drogą kołową, z gwarancją za uszkodzenie.

Spedycje wszelkiego rodzaju.

Załatwia wszelkie formalności cłowe w kraju i zagranicą.

Biuro informacyjne dla spraw kolejowych.

Rewizja frachtów.

Dostarcza biletów okrężnych kombinowanych i sezonowych do jazdy kolejowej.

dla kukurudzy amerykańskiej, oraz ulg dla importu siana z La Plata.

Nowa wewnętrzna pożyczka rosyjska. Z powodu nadzwyczajnych wydatków wojennych, rząd rosyjski emituje sześć nowych seryj biletów rentowych 3-6⁰/₀, na sumę 150 milionów rubli w sztukach po 50 rubli. Bilety rentowe mają kurs przymusowy, to znaczy, iż muszą być przyjmowane przez Kasy państwowe. Wywóz tych biletów zagranicą jest zakazany.

Straty amerykańskich towarzystw ubezpieczeń. Towarzystwo ubezpieczeń amerykańskie „Mutual“ wykazuje za rok ubiegły deficyt 14¹/₂ milionów koron, a to z powodu strat na papierach wartościowych w kwocie 43 milionów koron. Także tow. ubezpieczeń „New York“ straciło w zeszłym roku na papierach wartościowych 32³/₄ mil. koron.

310 rubli gotowizny w kasie przy kapitale akcyjnym 15 mil. rubli, wykazuje ostatni bilans towarzystwa kierceńskiego hut żelaznych. Portfel wekslowy wynosi 4373 rubli. Zamknięcie rachunków ujawnia stratę 3-37 mil. rubli.

Nowa linia kolejowa. Wczoraj została otwartą nowa linia kolejowa, prowadząca z Przeworska do Dynowa przez gminy i miasteczka Urzejowice, Krzeczowice, Kańczuga, Manasterz, Jawornik i Bachórz, w których założono stacje. Cała okolica, przez którą przebiega kolej jest dość gęsto zaludnioną, a gospodarstwa rolne, prowadzone intensywnie, należą bezsprzecznie do najwzoroszych i najrentowniejszych w kraju. Ciekawą jest rzeczą, iż koncesyonaryusz musiał złożyć t. zw. rewers demolacyjny, t. j. zobowiązał się na każde zawezwanie wojskowości, własnym kosztem zburzyć doszczętnie szlak kolejowy. Nowa kolej bowiem jest ze względów strategicznych w czasach krytycznych dla wojskowości niebezpieczną

Parę uwag o naszym kupiectwie.

Ogólnie panuje przekonanie, że niema nic zyskowniejszego nad handel i że kupcy pośredniczący między wytwórcami a odbiorcami opływać muszą w dostatki. Tymczasem w naszych stosunkach jest to bardzo często niesłusznem. Bywają nieraz przedsiębiorstwa, które istnieją latami, na pozór rozwijają się pomyślnie, a jednak niespodzianie bomba pęka i ludzie się dowiadują, iż X. Y. po tylu latach istnienia „biedny zbankrutował“.

— A to dlaczego? — pyta niejedyn.

— Zawsze pełno tam było — powiada drugi — tyle miał towarów, ja sam tam kupowałem, jestem mu nawet jeszcze winien.

— Żeby tak pracować jak X. Y. — mówi trzeci — i żeby jeszcze nie szło, no — to świat się kończy.

Tak jest w istocie, świat się kończy!...

Gdyż rzadko kto pozna, jak często kupiec niby dobrze sytuowany, walczy z przeciwnościami i zmartwieniami, wynikającymi z tysięcy okoliczności, składających się na fakty wielkiej wagi. Zagranicą i w prowincjach pod względem handlowym stojących wyżej od nas, kupiectwo tego

tak nie odczuwa; u nas jednak niestety daje się to we znaki.

Przedewszystkiem brak instytucyj bankowych, któreby szły na rękę specjalnie kupiectwu i małym dyskontem dopomogły do taniego kredytu i sferom takim, które nie mają realności nieobciążonych i nie są eskonterami, natomiast mają handel, w którym pracują życie całe, utrzymują personal, który pobraną płacą żywi siebie i rodziny. Wszak po tylu latach istnienia i tacy ludzie dają gwarancję jakiejś pewności, a dla osądzenia wartości i wysokości ich kredytu, ustanowić można komitet z łona kupiectwa.

Instytucją taką dla Lwowa i Krakowa jest filia Banku austro-węgierskiego, ale tam względami cieszą się panowie eskonterzy, bankierzy, ale gdy kupiec o kredyt się poda, to nic nie dostanie. Warto przejrzeć wykaz właścicieli kont żyrowych, a mieć można wyobrażenie kto korzysta z kredytu tej instytucji bankowej.

A w filii „Creditanstaltu“ zwanego szumnie „zakładem kredytowym dla handlu i przemysłu“ (?!!!). I tam eskonterzy górą, a kupców traktuje się po macoszemu. A w Kasie oszczędności czyż lepiej? Jeszcze może Bank krajowy i Bank hipoteczny idą trochę na rękę kupiectwu, ale jakżeż to minimalne, jakżeż ciężko i ograniczony kredyt dają!

Patrzmyż na inne prowincye! Wszak tam są specjalne banki, które postawiły sobie za cel i zadanie wspomagać kupiectwo, handel i przemysł wszelkimi siłami, które dążą do uzdrowienia stosunków kredytowych swej klienteli, składającej się tylko z kupców, a nie protegowanych i benjaminków. W ten sposób kładą kamień węgielny do rozkwitu kupiectwa, a temsamem i do dobrobytu społeczeństwa.

Wszak „Nieder-österreichische Escompte Gesellschaft“ w Wiedniu, „Zivnostenska banka“ w Pradze, „Morawski Bank eskontowy“ w Bernie i setki innych banków i stowarzyszeń, te mają na celu tani kredyt tylko dla kupiectwa i przez to przyczyniają się do istnienia tysięcy firm i ludzi, które bez tego kto wie czyby istniały.

A u nas?... Smutno niestety!... Wskazujemy gdzie sęk, może damy tem impuls do jakiejś akcji w tym względzie. Na dobrej woli i poparciu zbywać nie powinno.

Drugim ważnym czynnikiem, tamującym rozwój kupiectwa, jest zagnieżdżony zwyczaj kredytowania, tak zwany „dawania na borg“, który smutne przybrał rozmiary. To branie towarów „na książeczkę“ lub „do pierwszego“ (Bóg wie którego), nie byłoby jeszcze straszne, ale zapłata niestety żadną miarą nie stoi w stosunku do udzielonego kredytu. Po roku dopiero, po odtrąceniu wszystkich zapłaconych „a kontów“, widzi kupiec martwy kapitał, którym dysponować nie może i który mu do obrotu brakuje. Przy wielkim zbycie towarów wchodzi to w rachubę i kupiec ma do wyboru albo stracić odbiorcę, lub dług zostawić długiem i dalej kredyto-

Zakład pogrzebowy **Jana Wolnego**
w Krakowie, przy ul. św. Tomasza 4.
Telefon 331. — Filia znajduje się przy ul. Kopernika 6.

wać. Po największej części decyduje się do ostatniego, ze szkodą dla siebie.

I w tym względzie reforma konieczna i tylko wspólna akcją czegoś dopiąć można.

Dalszem złem dla kupiectwa naszego jest często u bardzo wielu nieznanomość prawa i zwyczajów kupieckich, tak dalece nawet, że kupiec narażony na rozmaite kruczki ze strony dostawców, którym zależy na zbyciu towarów za każdą cenę, nie wie jak stosunek prawnie uregulować i ewentualnie się bronić i pada wskutek tego ofiarą wyzysku w rozmaitych postaciach. Zdarza się to przy zamówieniach wprost do firm a najczęściej przy zamówieniach przez podróżujących agentów (Reisenderów). Udzielone kopie komisowe są wówczas głównym punktem spornym; warunki dostawy i zapłaty i czas dostawy towarów, przez ogólnikowe zwroty narażają odbiorcę na nieprzyjemności, którychby bardzo łatwo przez odrobinę ostrożności i energii mógł uniknąć.

Na razie poprzestaniemy na tych paru uwagach, innym razem wrócimy jeszcze do innych spraw, bezpośrednio kupców naszych dotyczących.

Lelud.

Przegląd giełdowy.

Zmiana pogody, która nastąpiła w drugiej połowie sierpnia polepszyła i ożywiła tendencję giełdy. Deszcze mają wielkie znaczenie dla buraków cukrowych, kukurudzy, kartofli i siana. Odpadła więc ważna przyczyna, wstrzymująca giełdę wiedeńską od przyłączenia się do haussy berlińskiej. Głównym przedmiotem transakcyj były akcje Bankvereinu. Bankowi temu powodzi się bardzo dobrze, interes bieżący rozwija się nader pomyślnie, a akcje będące w portfelu banku, jak Leykam-Josefsthal, Rima Muranyi, fabryki dywanów Haasa i węg. banku dla handlu i przemysłu przedstawiają obecnie wartość o kilkadziesiąt koron na sztuce większą, niż z początkiem roku. To też giełda spodziewa się, iż Bankverein wydzieli za rok bieżący dywidendę 30 koron, w porównaniu więc z kursem akcji Zakładu kredytowego, który da najwyżej 28 koron, kurs Bankvereinów jest anomalią. To też kurs Bankvereinów raptownie podskoczył z 518 na 539. Giełda interesowała się również akcjami Rima Muranyi, gdyż dywidenda szacowaną jest na 24 kor. wobec 20 kor. za rok poprzedni, a kurs tych akcji podwyższył się z 498 na 508.

Akcie bankowe korzystały z lepszego zapatrywania na bieg interesów wszystkich banków, które nie tylko zarabiają na swoich przedsiębiorstwach, ale także lokują kapitały po wyższej stopie procentowej. Podniosły się najwięcej akcje kredytowe z 642 na 651, węg. kredytowe z 754 na 760, akcje dolno-austriackiego towarzystwa eskontowego z 511 na 524, Laenderbanki z 426 na 432 i Unionbanki z 516 na 529.

Także walory przemysłowe były bardzo poszukiwane, mimo, iż obroty nie były tak znaczne jak z początku sierpnia. Znaczne wyżki kursowe wykazują akcje cegieln i Wienerbergi Brüxery. Także akcje żelazne utrzymały się na najwyższym poziomie. Z powodu lepszych szacowań dywidendy, 9 koron wobec 6 kor. za rok poprzedni, podwyższył się kurs akcji fabryki dywanów Haasa z 132 na 150 kor. Także akcje naftowe poszły w górę, gdyż spodziewają

się wyżki cen nafty z powodu zniszczenia przez pożar olbrzymich zapasów nafty w Hoboken.

Akcie kolejowe były zaniedbane. Podniosły się tylko akcie kolei państwowej z 630 na 637. Akcie kolei południowej podniosły się w ciągu kilku dni z 86 na 92, obniżyły się jednak ponownie na 89. Akcie żeglugi parowej na Dunaju podniosły się w kursie z powodu lepszego stanu wody.

Walory lokacyjne mają przeważnie kursa niezmiennych. Podniosły się tylko priorytety kolei połudn. i $3\frac{1}{2}\%$ renty inwestycyjne.

Z losów podniosły się losy Zakładu kred. ziemskiego I i II emisji o 4 kor., m. Krakowa z 81 na 85, serbskie 100-frankowe z 94 na 95 i tureckie z $127\frac{1}{2}$ na $131\frac{1}{2}$. W tych ostatnich czynną była spekulacja giełdowa w przypuszczeniu, iż lepsze usposobienie giełdy przyczyni się do dalszej wyżki kursowej tych losów.

Odpowiedzi Redakcyi.

Redakcyja »MERKUREGO« odpowiada chętnie i bez jakichkolwiek kosztów na wszelkie zapytania, wchodzące w zakres spraw finansowych, giełdowych, gospodarczych i asekuracyjnych. — Redakcyja uprasza o korzystanie z tej rubryki.

Am. L. Kurs losów m. Krakowa jest w porównaniu z kursami innych podobnych losów, zanadto wygórowany. I tak notują losy m. Salcburga, które mają podobny plan gry jak Krakowskie, o 6 koron niżej. Jako względnie tanie przytaczamy także losy Clary, Palffy i Budy.

Z losów procentowych rentują się najlepiej 5% losy regulacji Dunaju. Przy dzisiejszym kursie przynoszą te losy 3.61 proc. Najmniejszy procent dają 3% losy Zakładu kred. ziemskiego, bo tylko 1.90 proc., czyli tylko połowę normalnego procentu. Losy te są z tego powodu tak lubiane, ponieważ po wylosowaniu właściciel dostaje kwit premiiowy. Nie należy jednak zapomnieć, iż przez te kwity premiiowe ilość losów biorących udział w ciągnięciu wygranych do samego końca pozostaje prawie niezmienną. Przy tych losach odpada więc szansa, iż w miarę zbliżenia się ostatnich losowań wartość, a tem samem i kurs losów się zwiększa.

Małe losy dostają obecnie konkurencyę przez losy Elżbiety.

B. B. Wszystkie giełdy przeszły nad wojną rosyjsko-japońską do porządku dziennego. Biuletyny z pola walki nie wywierają już żadnego wpływu na kursa. Naszem zdaniem zbyt optymizm nie jest na miejscu.

S. H. we Lw. Kupno akcji za gótką nie jest spekulacją giełdową. Lokacya w niektórych akcjach jest pewniejszą i bezpieczniejszą, niż w walorach lokacyjnych. N. p. akcyja kolei północnej jest bezpieczniejszą i lepszą od obligacji bułgarskich lub listów zastawnych aradzkich.

Pośr. uczc. Polecamy WPanu inserowanie w dziennikach, dla Szląska w „Silesia“, dla Węgier w „Budapesti Hirlap“. Jest to sposób najwygodniejszy i najtańszy.

L. H. Ubiegły rok był dla producentów spirytusu bardzo korzystny, natomiast są widoki roku bieżącego znacznie gorsze, gdyż jest brak kartofli. Z tego powodu ceny spirytusu znacznie się podniosły.

ZYGMUNT SIEMEK MAGAZYN UBIORÓW MĘSKICH
w Krakowie, ul. Floryańska L. 25, I. piętro

b. r. zaprowadził dwuletni abonament, dający możność każdemu zaopatrzenia się

w bogatą garderobę pod nader przystępnymi warunkami. * Prospekty darmo i oplatnie.

zawiadamia W. Panów, że już otrzymał wielki wybór materiałów francuskich i angielskich. Równocześnie ma zaszczyt donieść interesowanym, iż z początkiem

Cennik ziemiopłodów w Krakowie

z d. 2 września 1904 r. w „Hali zbożowej”

Tendencja niezmienną.

Pszonica biała nowa kor. 9.40 do 9.70, czerwona i żółta 9.60 do 9.80, węg. — do — Żyto krajowe 7.80 do 8.—, Jęczmień browarny 7.75 do 8.60 na krupy 6.80 do 7.30, na paszę 6.50 do 6.60. Owies 7.20 do 7.40. Proso zwykłe 6.50 do 7.— Tatarska 9.50 do 10.— Kukurydza stara 8.30 do 8.50 Cinquantin stara 8.50 do 8.80 Groch Wiktorya 11.50 do 13.—, zwykły 10.— do 11.— pastewny — do —, Fasola cukr. 14.— do 16.—, długa 12.50 do 13.—, krótka 12.— do 13.— perłowa 12.— do 13.— Bobik — do —. Rzepak zimowy 11.— do 11.50 Siemię lniane 10.50 do 11.—. konopne 10.50 do 12.—. Mak niebieski 26.— do 28.—. szary 24.— do 26.—. Esparsetta 11.25 do 11.75 Otręby pszenne 5.40 do 5.60. żytnie 5.50 do 5.70. Mąka czerwona 6.60 do 6.70. Ofagi 4.60 do 4.90 Słoma żytnia długa z opł. 2.20 do 2.40. Siano zwyczajne z opł. 4.40 do 4.80. Koczyna pastewna 5.— do 5.60. Soczewica 16.— do 18.—.

Następny numer wyjdzie w piątek, dnia 16 września.**Tani sklep chrześcijański „pod Kościuszką”**

w Krakowie, ul. Mikołajska L. 1

poleca na każdy sezon wielki wybór materij bławatnych. Bielizna męska i damska własnego wyrobu.
Ceny niskie, stałe.

Koncesyonowany dom informacyjny Braci Eibenschütz w Krakowie,

Rynek gł. 5 udziela dokładnych informacji o stosunkach kredytowych kupców i osób prywatnych. *

Promesy „Merkura”

Losów Księcia Palffy po 14 koron

Ciągnięcie już 15 września 1904

Główna wygrana **84000 koron!**

Losów Cisańskich (Theiss Lose) po 7 K.

Główna wygrana **180.000 kor.** bez potrącenia.

Ciągnięcie 1 października 1904.

Losy oryginalne po kursie dziennym lub na spłaty miesięczne -- poleca

Kantor wymiany Braci Eibenschütz w Krakowie.

Do lokacyi kapitałów

polecamy i obliczamy jak najtaniej:

4⁰/₁₀₀ listy zastawne gal. Towarzystwa kredyt. ziemskiego4⁰/₁₀₀ „ „ „ Banku krajowego,4¹/₂⁰/₁₀₀ obligacye kom. Peszt. węg. Banku kom. 10⁰/₁₀₀ prem.4⁰/₁₀₀ „ „ „ „ „ „ 5⁰/₁₀₀ „4⁰/₁₀₀ pożyczkę miasta Lwowa.3¹/₂⁰/₁₀₀ renty inwestycyjne.

Kantor Wymiany Braci Eibenschütz w Krakowie.

**LOTERYA
= KOLEJARZY**Cena losu
1 kor.Główna wygrana **50.000 koron.**

3.145 wygranych w wartości 82.000 kor.

Ciągnięcie **nieodwołalnie 14-go października 1904 r.**

Losy po 1 K. 6 losów 5 K. 50 hal. 11 losów 10 K.

poleca

Kantor wym. Braci Eibenschütz, Kraków

Rządowo uprawnionaFabryka wód mineralnych sztucznych
i specjalnie leczniczych, pod firmą**K. RZĄCA I GIMURSKI**

w Krakowie, ul. św. Gertrudy

wyrabia pod kontrolą Komisji Przemysłowej Tow. Lek. Krak.
polecone przez toż Towarzystwo**WODY MINERALNE**odpowiadające składem chemicznym wodom: Billiskiej, Gieshübler-
skiej, Selterskiej, Vichy, Marlenbadzkiej, Homburg, Kissingen, tudzież
specjalnie leczniczejak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną oraz normalne wody
mineralne z przepisu Prof. Jaworskiego.Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach.
Cenniki na żądanie franco.

Główny skład we Lwowie w Apteczce J. Wewiórskiego, Halicka 5.

Ciągnięcie nieodwołalnie 22 października 1904.

Losy c. k. Loteryi Policji

1500 wygranych, 100 główniejszych.

Pierwsze trzy główne wygrane

25.000, 5000 i 1000 koron
wyplacane będą za potrąceniem 10% w gotówce.Cena losu **jedna korona,**

6 losów tylko 5 K 50 h., 11 losów tylko 10 K

poleca

Kantor wymiany Braci Eibenschütz, Kraków.

SAMOWARY najświeższej światowej fa-
bryki BATASZEWA z TUŁY
melchirowe, niklowe i tombakowe od 60 do 600 koron.**HERBATE** karawanową z Kiachty z pierwszych domów
rosyjskich od 4 do 40 kor. za funtpoleca firma **Antoni Puzygier w Łańcucie.**Samowary także na spłaty miesięczne od 10 kor. bez podwyż-
szenia ceny. Przy zamówieniu 1 kilo herbaty opłatnie do domu.

